

Forslaget vist oprindeligt har tænkt at berøve dem ved at stille dem, der ønske borgerlig Begravelse, frit, thi hvis Præsten er meget fanatisk troende, vil han, hvor der er Tale om en Sang, der ikke passer hans bestemte Trosretning, være fuldt berettiget til at sige, at den strider mod den Sømmelighed og Orden, der efter hans Mening skal iagttages ved en Begravelse. Det er ogsaa værd at bemærke, at det kirkelige Udvalg har stillet sig helt liberalt overfor Spørgsmaalet om Jordpaakastelse. Det har Lovforslaget ikke gjort.

Jeg kan derfor til disse Bemærkninger blot føje, at Lovforslaget efter min Mening ganske vist er et Fremskridt — derom behøve vi ikke at tvistes —, og et Fremskridt, man selvfølgelig maa tage imod, men at man samtidig med, at man anerkender dette, er berettiget til at paapege de bestemte Mangler, man finder, Lovforslaget har, og ønske det ført helt ud i borgerlig Retning. Jeg kan i den Henseende slutte mig til, hvad der bl. a. blev fremført i Landstinget under Sagens første Behandling af det radikale Mindretal og til de Ændringsforslag, der bleve stillede til §§ 3 og 5. Jeg tror, at hvis disse Ændringer blive gennemførte, vil Lovforslaget i Ordets virkelige Forstand være et Lovforslag om borgerlig Begravelse, altsaa være det, som Lovforslaget egentlig bør være. Med disse Ord skal jeg i øvrigt ønske, at Lovforslaget maa faa en god Behandling her i Tinget, og at de her nævnte Ændringer maa blive gennemførte, hvad jeg mener vilde være en Forbedring af Lovforslaget.

H. L. Møller: Det forekommer mig, at man ved et Lovforslag som dette først og fremmest bør se paa, at hele Mellemværendet mellem Kirken og det borgerlige Samfund paa det bestemte Omraade, Forslaget her omhandler, bliver opgjort saa grundigt og varigt som vel muligt. Jeg synes nu heller ikke, at der kan være nogen Tvivl om, at det har været tilsigtet baade af det kirkelige Udvalg, saaledes som det har formet det oprindelige Lovforslag, af Ministeriet, saaledes som det har fremsat Lovforslaget i det andet Ting, og af selve det andet Ting. Paa alle disse tre Stadier synes jeg, der er vist god Villie til at foretage en saadan Opgørelse mellem det kirkelige og det borgerlige paa Begravelsesvæsenets Omraade. Imidlertid kan jeg dog ikke nægte, at der er enkelte Steder i Lovforslaget, hvor der endnu er bevaret noget af det, man med lidt ond Villie kunde kalde Kirkens Herske-

syge eller dens Forsøg paa at tiltage sig Formynderskabet i borgerlige Forhold. Jeg skulde ikke have noget imod, at man under Lovforslagets videre Behandling her søgte ogsaa at komme disse Pletter til Livs og at faa dem ud af Lovforslaget. Jeg finder, at det vilde være i Kirkens egen velforstaaede Interesse, at der slet ikke blev noget uafgjort Mellemværende mellem den og det borgerlige Samfund paa dette Omraade. Jeg tænker derved særlig paa en 2—3 Bestemmelser i det her foreliggende Lovforslag, Bestemmelser, som ogsaa ere fremdragne af de tre Talere, der tidligere have haft Ordet.

Jeg skal saaledes nævne en Bestemmelse, som mærkeligtvis ikke fandtes i Lovforslaget, da det fremkom fra det kirkelige Udvalg, men er bleven sat ind af Kultusministeren, nemlig at Jordpaakastelse ikke maa finde Sted ved borgerlig Begravelse. Naar det kirkelige Udvalg ikke har anset det for fornødent at faa denne Bestemmelse, forstaar jeg ikke, hvorfor det har været Kultusministeriet magtpaaliggende at faa den sat ind. Der menes vel fornødt med denne Bestemmelse, at Jordpaakastelse efter det folkekirkelige Ritual ikke maa finde Sted ved borgerlig Begravelse, men der staar noget andet og mere, nemlig at der overhovedet ikke maa finde nogen Ceremoni Sted, hvorved der anvendes Jordpaakastelse, og det finder jeg er en ganske urimelig Indskrænkning i den borgerlige Frihed. Jeg kan derfor slutte mig til de foregaende Talere, for saa vidt de begge to, tror jeg, have fremhævet, at denne Bestemmelse godt kunde gaa ud af Forslaget. De andre Steder, hvor der kunde tænkes paa et lignende Forsøg fra Kirkens Side paa at udøve Formynderskab i rent borgerlige Forhold, ere de Bestemmelser, der findes paa to Steder, om, at det, der foretages ved borgerlig Begravelse, foruden at det ikke maa stride mod Sømmelighed og Orden, heller ikke maa stride mod de Hensyn, der skyldes Folkekirken. Det er ogsaa blevet nævnt af den sidste ærede Taler, at der er noget deri, der smager af kirkelig Herskesyge. Hvem skal nemlig afgøre, hvad er det for Hensyn, der skyldes Folkekirken, og hvad det er for Hensyn, der overhovedet kan blive Tale om her? Det forekommer mig, at det vilde være rimeligt at lade de to Bestemmelser gaa ud paa de to Steder, hvor de findes, og lade det, der stod i Forvejen, være nok, f. Eks. som der stod i § 3, at der intet maa siges eller foretages, som strider mod den Søm-